

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/150/2022
Identifikačné číslo spisu: 8712000959
Dátum vydania rozhodnutia: 27.02.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:8712000959.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne R.V. F., narodenej XX. F. XXXX, F., D. XXX/XX, zastúpenej opatrovníčkou Y. U., F., G. XX, zastúpenej advokátskou kanceláriou Hudzík & Partners s.r.o., Poprad, Mnoheľova 830/15, proti žalovanému L. Y. F., narodenému XX. Y. XXXX, F., D. XXX/XX, o určenie neplatnosti darovacej zmluvy s prísl. - trovy konania, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 11C/15/2012, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 20. júna 2019 sp. zn. 12Co/69/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 20. júna 2019, sp. zn. 12Co/69/2019 potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) odvolaním žalovaného napadnuté uznesenie Okresného súdu Poprad z 08. januára 2019, č. k. 11C/15/2012-645 vo výroku I., ktorým súd prvej inštancie stranám sporu nepriznal náhradu trov konania. Náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu nepriznal.

2. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“). Namietal, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Zároveň dovolanie podal aj z dôvodu § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Rozhodnutie odvolacieho súdu považoval za nespravodlivé, keď podľa jeho názoru súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 257 CSP. Žiadal, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení považovala dovolanie žalovaného za nedôvodné a navrhovala, aby ho dovolací súd zamietol.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj len „najvyšší súd“) uznesením zo 17. júna 2020 sp.zn. 9Cdo/44/2020 odmietol dovolanie žalovaného, vychádzajúc v tom čase z platného právneho stavu, t. j. obsahu rozhodnutia uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2018 pod č. R 73/2018, ktorý judikoval, že prípustnosť dovolania proti uzneseniu o trovách konania v danom prípade je podľa § 420 CSP vylúčená, nakoľko sa nejedná o rozhodnutie vo veci samej, a ani také, ktorým sa konanie končí. Pokiaľ dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, dovolací súd uviedol, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

5. Na základe sťažnosti žalovaného Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj len „ústavný súd“) nálehom z 2. júna 2022 sp. zn. I. ÚS 95/2022 rozhodol, že týmto uznesením najvyššieho súdu bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Ústavný súd uviedol, že rozhodovanie o trovách konania nie je síce hlavným predmetom civilného sporového konania, je však jeho obligatórnou súčasťou, bez rozhodnutia o ktorej nie je možné konanie skončiť a zabezpečiť tak právnu istotu strán. Preto je znenie § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku potrebné vo vzťahu k základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy interpretovať v rovnakých intenciách ako vo vzťahu k čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. „prieťahovému“ aspektu čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Na účel uplatnenia zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku je teda potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým skončí rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, považovať za rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky viazaný vysloveným právnym názorom ústavného súdu prejednal opätovne dovolanie žalovaného.

7. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

8. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 26/94). Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im práva úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces.

9. Dovolateľ v rámci dovolacieho dôvodu uplatneného v zmysle § 420 písm. f) CSP namietal nesprávne posúdenie vecí (nároku na náhradu trov konania) odvolacím súdom v otázke v možnosti uplatnenia dôvodov hodných osobitného zreteľa a aplikovania § 257 CSP (pričom uvedenú argumentáciu zároveň podradil aj pod dovolací dôvod uplatnený v zmysle § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP).

10. Námietky dovolateľa treba z hľadiska obsahového považovať za námietky netýkajúce sa procesného postupu súdov (v zmysle procedúry prejednaní vecí); ide tu o námietky týkajúce sa právneho posúdenia (právnych záverov súdov), na ktorom súdy založili svoje rozhodnutie.

11. Žalovaným vytýkaná nesprávnosť právneho posúdenia veci nie je procesnou vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP a nezakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia (viď judikáty R 54/2012 a R 24/2017).

12. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalovaného (§ 420 písm. f) CSP) odmietol, lebo smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné v zmysle § 447 písm. c) CSP.

13. Dovolaateľ ďalej vyvodzoval prípustnosť dovolania vo vzťahu k dovolaním napadnutému výroku rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách konania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP. Dovolaací súd uvádza, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

14. Pretože v § 357 písm. m) CSP je uvedené uznesenie o nároku na náhradu trov konania, je v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o trovách konania (porovnaj napr. uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo/71/2019, 7Cdo/276/2019, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 56/2017, bod 27 a pod.).

15. Na základe uvedeného najvyšší súd dovolanie žalovaného ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP, bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

16. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.